

6А 40766 5/

ДЗЯРЖАУНАЯ БІБЛІЯТЭКА БССР ІМЯ В. І. ЛЕНІНА

КАНДРАТ КРАПІВА

ДЗЯРЖАУНАЕ
ВУЧЭБНА-ПЕДАГАГІЧНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БССР
МІНСК 1954

БН 407668Д
ДЗЯРЖАЎНАЯ БІБЛІЯТЭКА БССР ІМЯ В. І. ЛЕНІНА

АДДЗЕЛ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ І БІБЛІЯГРАФІІ

Пісьменнікі БССР
Серыя памятак чытача

КАНДРАТ КРАПІВА

Бібліяграфічная памятка чытача

Бел. аддзел
1994 г.

МІНСК 1954

Серыя бібліяграфічных памятак «Пісьменнікі БССР» разлічана на шырокія колы чытачоў і на бібліятэкараў масавых бібліятэк. Памяткі ставяць сваёй мэтай дапамагчы бібліятэкарам у іх даведачна-бібліяграфічнай рабоце, звязанай з прапагандай твораў беларускіх пісьменнікаў.

Памятка, прысвечаная двойчы лаўрэату Сталінскай прэміі Кандрату Крапіве, змяшчае ў сабе наступныя матэрыялы: тэкст пастаноў СНК СССР (1941 г.) і Савета Міністраў СССР (1951 г.) аб прысуджэнні яму прэміі, асноўныя даты жыцця і творчасці пісьменніка, спіс найбольш новых выданняў яго твораў, спіс твораў К. Крапівы, выданых за апошнія гады на рускай мове, кароткі спіс крытычнай літаратуры аб творчасці К. Крапівы. Звесткі аб пастаноўках драматычных твораў пісьменніка ў тэатрах Савецкага Саюза ўключаны ў раздзел «Даты жыцця і творчасці К. Крапівы».

КАНДРАТ КРАШІВА

**АБ ПРЫСУДЖЭННІ СТАЛІНСКІХ ПРЭМІЙ
ЗА ВЫДАТНЫЯ РАБОТЫ Ў ГАЛІНЕ МАСТАЦТВА
І ЛІТАРАТУРЫ**

*ПАСТАНОВА СНК САЮЗА ССР АД 15 САКАВІКА
1941 г. № 558*

У выкананне пастаноў Савета Народных Камісараў Саюза ССР ад 20 снежня 1939 г. і 20 снежня 1940 г. аб прысуджэнні Сталінскіх прэмій за выдатныя работы ў галіне мастацтва і літаратуры ў перыяд апошніх 6—7 год Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляе:

Прысудзіць Сталінскія прэміі за выдатныя работы ў галіне:

.....

Драматургіі

Прэміі другой ступені ў размеры 50 000 рублёў.

.....

2. Крапіве Кандрату Кандратавічу — за п'есу «Хто смяецца апошнім», пастаўленую ў 1939 годзе.

Газ. «Правда» за 16/III-1941 г.

**АБ ПРЫСУДЖЭННІ СТАЛІНСКАЙ ПРЭМІІ
ЗА ВЫДАТНЫЯ РАБОТЫ У ГАЛІНЕ НАВУКІ,
ВЫНАХОДСТВА, ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА
ЗА 1950 г.**

ПАСТАНОВА СОВЕТА МІНІСТРАЎ СССР

Совет Міністраў Саюза ССР пастанавіў прысудзіць Сталінскія прэміі за выдатныя навуковыя працы, вынаходства і карэнныя ўдасканаленні метадаў вытворчай працы і за выдатныя творы ў галіне літаратуры і мастацтва за 1950 г.

.....

**СТАЛІНСКІЯ ПРЭМІІ ЗА ВЫДАТНЫЯ РАБОТЫ
У ГАЛІНЕ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА.**

У драматургіі

.....

Прэміі трэцяй ступені ў размеры 25 000 рублёў.

3. Крапіве Кандрату Кандратавічу — за п'есу «Пяюць жаваранкі».

Газ. «Правда» за 17/III-1951 г.

«У савецкага народа светлае
аблічча і чыстае сумленне»¹⁾

Кандрат Крапіва

ДАТЫ ЖЫЦЦЯ І ТВОРЧАСЦІ КАНДРАТА КРАПІВЫ

- 1896 7 сакавіка (22 лютага ст. ст.) у вёсцы Нізок, Уздзенскага раёна, Мінскай вобласці, у сям'і селяніна нарадзіўся Кандрат Кандратавіч Атраховіч (Кандрат Крапіва).
- 1913 Кандрат Крапіва скончыў у Койданаве (цяпер гор. Дзяржынск, Мінскай вобласці) чатырохкласнае гарадское вучылішча. У гэтым-жа годзе экстэрнам вытрымаў пры мінскай гімназіі экзамен на годнасць народнага настаўніка.
- 1914 З восені 1914 г. Кандрат Крапіва працуе настаўнікам пачатковай земскай школы ў вёсцы Мнішанне, Мінскага павета.
- 1915 У жніўні 1915 г. Кандрат Крапіва мабілізуецца ў царскую армію, з 1916 г. быў на Румынскім фронце.
- 1918 У лютым месяцы ён дэмабілізуецца і пачынае настаўнічаць у школе першай ступені ў вёсцы Каменка, Уздзенскай воласці.

¹⁾ К. Крапіва. Мір належыць простым людзям. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 7/V-1949 г.

- 1920 У жніўні 1920 г. Кандрат Крапіва быў мабілізаваны ў Чырвоную Армію і абараняў маладую Савецкую Рэспубліку ад белапольскіх акупантаў.
- 1922 У час службы ў радах Чырвонай Арміі Кандрат Крапіва пачынае пісаць мастацкія творы. Першымі творамі пісьменніка былі фельетоны на ваенна-бытавыя і палітычныя тэмы.
- Першым друкаваным творам Кандрата Крапівы быў вершаваны фельетон «**Жили-были**», змешчаны ў газеце Заходняга фронту «Красноармейская правда» № 61 ад 13 красавіка 1922 г. на рускай мове.
- У гэтым-жа годзе Кандрат Крапіва пачаў пісаць на беларускай мове і друкаваць свае творы ў газеце «Савецкая Беларусь».
- 1923 У Кастрычніку 1923 г. пісьменнік быў дэмабілізаваны з арміі, некаторы час жыў у бацькоў.
- 1924 З верасня 1924 г. Кандрат Кандратавіч працуе настаўнікам пачатковай школы ў вёсцы Астравок, Уздзенскага раёна, стала займаецца літаратурнай працай.
- 1925 У маі 1925 г. пераехаў на сталае жыхарства ў Мінск, працуе інструктарам Цэнтральнага бюро краезнаўства пры Інстытуце Беларускай культуры.
- Выходзяць два першыя зборнікі сатыры Кандрата Крапівы «**Асцё**» (Мінск, «Маладняк», 1925) і «**Крапіва**» (Мінск, ДВБ, 1926). Байкі і сатырычныя вершы гэтых кніг, як і сатырычныя творы наступных зборнікаў, былі накіраваны супроць растратчыкаў і шкбднікаў, супроць бюракратаў і падхалімаў, п'яніц і лодараў. Бязлітасна выкрываў пісьменнік кулакоў, буржуазных нацыяналістаў і іншых ворагаў савецкай улады. Многа сатырычных вершаў напісаў К. Крапіва на міжнародныя тэмы.

- 1926 Кандрат Крапіва паступае ў Беларускі дзяржаўны універсітэт.
- Выдаецца кніга антырэлігійных сатырычных вершаў пісьменніка **«Біблія»** (Мінск, ДВБ, 1926).
- 1927 Выходзіць кніга Кандрата Крапівы **«Байкі»** (Мінск, БДВ, 1927).
- 1928 Побач з байкамі і сатырычнымі вершамі Кандрат Крапіва піша сатырычныя апавяданні. Выдаецца зборнік яго апавяданняў **«Людзі - суседзі»** (Мінск, БДВ, 1928), другім выданнем выходзяць кнігі пісьменніка **«Крапіва»**, **«Біблія»** і **«Байкі»**; байкі выдаюцца таксама ў перакладзе на ўкраінскую мову. (**«Кропивніні байкі»**. Переказав С. Пилипенко. Харків, Держ. вид. - во України, 1928).
- 1930 Кандрат Крапіва заканчвае Беларускі дзяржаўны універсітэт. Цяпер пісьменнік амаль выключна займаецца літаратурнай і навуковай працай.
- У 1930 г. выходзіць зборнік гумарыстычных апавяданняў К. Крапівы **«Жывыя праявы»** ў серыі **«Мастацкае слова масам»** і два зборнікі яго сатырычных вершаў **«Пра нашых шкоднікаў, папоў ды ўгоднікаў»** (Мінск, БДВ, 1930) і **«Ухабы на дарозе»** (Мінск, БДВ, 1930), трэцім выданнем выдан зборнік **«Крапіва»** (Мінск, БДВ, 1930).
- У перакладзе Кандрата Крапівы вышаў зборнік апавяданняў А. П. Чэхава **«Дзівакі-нябожчыкі»** (Мінск, БДВ, 1930).
- 1931 Напісана і выдана паэма-казка Крапівы **«Хвядос - чырвоны нос»** (Мінск, ДВБ, 1931). У перакладзе Кандрата Крапівы на беларускую мову выдана 2-я частка рамана Яраслава Гашэка **«Прыгоды ўдалога ваякі Швэйка ў сусветную вайну»** ч. 2. (Мінск, БДВ 1931).
- 1932 Кандрат Крапіва працуе загадчыкам аддзела

ў рэдакцыі часопіса «Полымя рэвалюцыі» (1932 — 1936 гг.

Пісьменнік заканчвае эпічны твор (першую частку рамана «Мядзведзічы») аб жыцці беларускай вёскі ў часы грамадзянскай вайны і ў аднаўленчы перыяд.

Раман вышаў асобым выданнем (Мінск, ДВБ, 1932).

Выдаюцца два зборнікі выбраных сатырычных вершаў і баек: «Калючы строй» (Мінск, ДВБ, 1932) і «Выбраныя байкі» (Мінск, ДВБ, 1932); выходзіць 4-е выданне сатырычных вершаў «Крапіва» (Мінск, ДВБ, 1932).

1933

Кандрат Крапіва пачынае працаваць у галіне драматургіі. У другой палавіне 1933 г. піша свой першы буйны драматычны твор (псіхалагічную драму «Канец дружбы») аб узаемаадносінах асабістага і агульна-народнага ў Совецкай краіне і аб сапраўднай дружбе.

1934

Кандрат Крапіва прынят у члены Саюза Совецкіх пісьменнікаў.

Выдана п'еса «Канец дружбы» (Мінск, ДВБ, 1934) і першы том «Твораў» (Мінск, ДВБ, 1934), п'еса ставіцца Першым беларускім драматычным тэатрам.¹⁾

1935

У «Школьнай серыі» выдан зборнік твораў К. Крапівы «Выбраныя творы» (Мінск, ДВБ, 1935), другім выданнем перавыдаецца першая частка рамана «Мядзведзічы» (Мінск, ДВБ, 1935); у перакладзе на рускую мову выдаецца п'еса «Канец дружбы» пад назваю «Дружба» (М. Стеклография, бюро по распространению драматической продукции «Цедрама», 1935).

¹⁾ Гл. кн. Еўг. Рамановіча «Першы тэатр». Мінск, 1946, стар. 33.

- 1936 У перакладзе на ўкраінскую мову выдана п'еса «Канец дружбы» («Кінець дружбы» Харків, обл. база самодіяльнаго мистецтва ОблВНО, 1936).
- 1937 Кандрат Крапіва піша гераічную драму «Партызаны» аб барацьбе беларускага народа з беларускімі акупантамі ў час грамадзянскай вайны. У перакладзе К. Крапівы на беларускую мову выдана камедыя Н. В. Гоголя «Жаніцьба» (Мінск, ДВБ, 1937).
- 1938 Выданы п'еса Кандрата Крапівы «Партызаны» (Мінск, ДВБ, 1938) і зборнік «Выбраная сатыра» (Мінск, ДВБ, 1938).
П'еса «Партызаны» ставіцца ў Мінску Першым дзяржаўным драматычным тэатрам БССР.¹⁾
- 1939 Кандрат Крапіва зноў у радах Чырвонай Арміі, прымае ўдзел у вызваленні Заходняй Беларусі, а пазней у барацьбе з белафінамі.
У гэтым годзе пісьменнікам напісана сатырычная камедыя «Хто смяецца апошнім», выкрываючая ворагаў савецкага народа і іх пасобнікаў — паклёпнікаў і падхалімаў. У кастрычніку 1939 года адбываецца прэм'ера спектакля «Хто смяецца апошнім» у Першым драматычным тэатры БССР.²⁾
- 1940 Кандрат Крапіва пераклаў на беларускую мову, п'есы А. Н. Остроўскага «Навальніца», «Беспасажніца», «Даходнае месца» і «Ваўкі і авечкі» (У кн. Остроўскі А. Н. П'есы. Мінск, ДВБ, 1939).
- Кандрат Кандратавіч абран у члены-карэспандэнты Акадэміі навук БССР.

¹⁾ Рэц. на пастаноўку гл. у газ. «Звязда» № 96, «Сов. Белоруссия» № 96, «Сталинская молодежь» № 5 і «Літаратура і мастацтва» № 24 за 1938 г.

²⁾ Гл. газ. «Звязда» за 22/X-1939 г.; «Советская Белоруссия» за 18/X-1939 г.; «Сталинская молодежь» за 4/XI-1939 г.

20 чэрвеня 1940 г. у час дэкады беларускага мастацтва ў Маскве Кандрат Крапіва ўзнагароджан ордэнам Леніна¹⁾ за выдатныя заслугі ў справе развіцця Беларускага тэатральнага мастацтва. Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр пачаў свае выступленні на дэкадзе ў Маскве пастаноўкай п'есы Кандрата Крапівы «Партызаны». ²⁾ З вялікім поспехам прайшла на дэкадзе таксама п'еса К. Крапівы «Хто смяецца апошнім». ³⁾

1941

15 лютага 1941 г. Кандрату Кандратавічу Крапіве прысуджана Сталінская прэмія другой ступені за п'есу «Хто смяецца апошнім». ⁴⁾

Напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны выдана кніга Крапівы «**Выбраныя творы**» (Мінск, ДВБ, 1941).

У час Вялікай Айчыннай вайны пісьменнік знаходзіўся ў радах Совецкай Арміі. З першых дзён вайны да лістапада 1942 года быў на фронце, працаваў у франтавой газеце «За Совецкую Беларусь».

У 1941 годзе К. Крапіва ўступае ў рады Комуністычнай партыі.

1942

Кандрат Крапіва дэмабілізуецца з арміі, працуе галоўным рэдактарам Выдавецтва ЦК КП(б)Б.

1943

У верасні 1943 г. Кандрат Кандратавіч Атраховіч (Кандрат Крапіва) узнагароджан ордэнам Чырвонага сцяга. ⁵⁾

У маі 1943 г. ён пачынае працаваць адказным рэдактарам газеты «Раздавім фашысцкую гадзіну».

1) Гл. газ. «Чырвоная змена» № 84 за 22/VI-1940 г.

2) Гл. газ. «Чырвоная змена» № 77 за 8/VI-1940 г.

3) Гл. газ. «Чырвоная змена» № 81 за 16/VI-1940 г.

4) Гл. газ. «Правда» за 16/III-1941 г.

5) Гл. газ. «Совецкая Беларусь» № 90 за 18/IX-1943 г.

Кандрат Крапіва піша псіхалагічную драму «**Проба агнём**» аб патрыятызме, мужнасці і маральнай велічы савецкага народа, выпрабаванымі ў агні Айчыннай вайны.

У гэтым-жа годзе пісьменнікам напісан нарыс «Герой Савецкага Саюза Міхаіл Сільніцкі» і выдан асобнай брашурай (М., Выд. «Савецкая Беларусь», 1943).

У ліпені 1943 г. у Другім беларускім дзяржаўным драматычным тэатры, які ў той час знаходзіўся ў г. Уральску (Казахстан), адбылася прэм'ера пастаноўкі «**Проба агнём**». ¹⁾

Пастаноўка зроблена была ў прысутнасці аўтара п'есы Кандрата Крапівы.

У снежні Другі беларускі дзяржаўны драматычны тэатр ставіць п'есу «Проба агнём» ужо ў горадзе Арэхава-Зуеве, куды тэатр пераехаў у лістападзе 1943 г. ²⁾

1944

У сакавіку — красавіку 1944 г. выяздная брыгада Другога беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра, які знаходзіўся ў г. Арэхава-Зуеве, ставіць п'есу Крапівы «Проба агнём» на Беларускім фронце і ў вызваленых раёнах Беларусі. ³⁾

1945

У чэрвені 1945 г. пісьменнік прызначан адказным рэдактарам гумарыстычнага часопіса «Вожык» (1945 — 1947).

¹⁾ Гл. газ. «Савецкая Беларусь» № 66 за 3/VII-1943 г.; «Приуральская правда» № 124 за 25/VI-1943 г.

²⁾ Гл. заметкі: «Заслуженный успех» у Арэхава-Зуеўскай газ. «Большевик» № 252 за 18/XII-1943 г.; «Сильное впечатление» (газ. «Большевик» № 8 за 11/I-1944 г.); Ф. Н. Тургенев — Желаю новых успехов (газ. «Большевик» № 8 за 11/I-1944 г.).

³⁾ Гл. арт. Е. Садоўскага «Франтавая брыгада» Другога драматычнага тэатра (газ. «Савецкая Беларусь» за 3/III-1944 г.) і хроніку «У Другім драматычным тэатры» ў часопісу «Беларусь», 1944, № 3, с. 64.

Кандрат Крапіва піша камедыю «**Мілы чалавек**». П'еса ставіцца Беларускаім драматычным тэатрам імя Янкі Купалы (г. Мінск).

1946

Выданы зборнік сатыры Кандрата Крапівы «**Смех і гнеў**» (Мінск, ДВБ, 1946) і кніга «**П'есы**» (Мінск, ДВБ, 1946).

1947

9 лютага 1947 г. Кандрат Кандратавіч Крапіва выбран дэпутатам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.¹⁾

У кастрычніцкай серыі «Выбраныя творы беларускай савецкай літаратуры 1917 — 1947» выдана кніга твораў К. Крапівы «**Выбраныя творы**» (Мінск, ДВБ, 1947); у перакладзе Кандрата Крапівы выдана камедыя Д. І. Фанвізіна «Недарасль» (Мінск, ДВБ, 1947).

1948

Пісьменнікам напісана драма «**3 народам**» аб жыцці і барацьбе беларускага народа з нямецка-фашысцкімі захопнікамі на часова акупіраванай ворагам тэрыторыі. П'еса выдана асобнай кніжкай («**3 народам**». П'еса у 7 карцінах. Мінск, ДВБ, 1948). Яна ставіцца Беларускаім драматычным тэатрам імя Янкі Купалы (г. Мінск). У час гастроляў тэатра ў Маскве п'еса Крапівы «**3 народам**» ставілася Беларускаім драматычным тэатрам імя Янкі Купалы на сцэне Маскоўскага мастацкага тэатра.²⁾

У Палескім драматычным тэатры імя Янкі Купалы (г. Мазыр) ідзе п'еса К. Крапівы «**Партызаны**».³⁾

У серыі «Бібліятэка школьніка» выдана кніга К. Крапівы «**Выбраныя творы**» (Мінск, ДВБ, 1948).

1) Гл. газ. «Звязда» № 33 за 13/II-1947 г.

2) Гл. газ. «Советское искусство» за 24/VII-1948 г.

3) Рэц. на пастаноўку гл. у газ. «Палеская праўда» за 20/I-1948 г.

1949

Да 30-годдзя Беларускай ССР (1 студзеня 1949 г.) Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 30 снежня 1948 г. Кандрат Кандратавіч Атраховіч (Крапіва) узнагароджан ордэнам Леніна.¹⁾

Пінскі абласны драматычны тэатр ставіць п'есу К. Крапівы «З народамі». ²⁾

1950

Кандрат Кандратавіч Крапіва выбран правадзейным членам Акадэміі навук БССР. ³⁾

Напісана камедыя К. Крапівы з жыцця калгаснай вёскі «**Пяюць жаваранкі**». П'еса ідзе ў пастаноўцы Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы (г. Мінск) ⁴⁾ і тэатра імя Якуба Коласа (г. Віцебск). ⁵⁾

У перакладзе на ўкраінскую мову выдана п'еса «З народамі» (Київ, «Мистецтво», 1950).

У перакладзе на беларускую мову Кандрата Крапівы выданы байкі І. А. Крылова. («Байкі Мінск, ДВБ, 1950).

1951

25 лютага 1951 г. Кандрат Крапіва выбран дэпутатам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. ⁶⁾

17 сакавіка 1951 г. яму прысуджана Сталінская прэмія трэцяй ступені за п'есу «Пяюць жаваранкі». ⁷⁾

31 кастрычніка 1951 г. Кандрат Кандратавіч прызначан дырэктарам інстытута мовы Акадэміі навук БССР.

1) Гл. газ. «Звязда» № 1 за 1/І-1949 г.

2) Гл. газ. «Палеская праўда» за 4/ХІІ-1949 г.

3) Гл. газ. «Советская Белоруссия» за 3/ХІ-1950 г.

4) Гл. газ. «Звязда» за 18/Х-1950 г.; «Сов. Белоруссия» за 2/ХІІ-1950 г.; «Літаратура і мастацтва» за 18/ХІ-1950 г.

5) Гл. газ. «Літаратура і мастацтва» за 23/ХІІ-1950 г.

6) Гл. газ. «Звязда» № 44 за 28/ІІ-1951 г.

7) Гл. газ. «Правда» за 17/ІІІ-1951 г.

Выдана п'еса «**Пяюць жаваранкі**» (Мінск, ДВБ, 1951). У бібліятэчы «Художественная самодея-тельность» п'еса выдана на рускай мове. («**Поют жаворонки**». М., Госкультпросветиздат, 1951) і на ўкраінскай мове («**Співаюць жайваранкі**». Київ, «Мистецтво», 1951).

П'еса Крапівы «**Пяюць жаваранкі**» ставіцца Ленінградскім дзяржаўным тэатрам камедыі,¹⁾ Цэн-тральным тэатрам транспарту (г. Масква)²⁾ і Грод-ненскім абласным драматычным тэатрам.³⁾

У перакладзе на беларускую мову Кандрата Крапівы выдана камедыя Н. В. Гоголя «**Рэвізор**» (Мінск, ДВБ, 1951).

1952

П'еса К. Крапівы «**Пяюць жаваранкі**» ідзе ў пастаноўках тэатра імя Грыбаедава (г. Тбілісі)⁴⁾, Дзяржаўнага рускага драматычнага тэатра Лат-війскай ССР⁵⁾, Карэла-Фінскага драматычнага тэатра (г. Петразаводск)⁶⁾, Шаўляйскага аблас-нога тэатра (Літоўская ССР)⁷⁾, Рускага тэатра драмы і камедыі БССР.⁸⁾

1953

Напісана і выдана п'еса аб мінскіх аўтазаводах «**Зацікаўленая асоба**». П'еса ставіцца ў Беларускай

---

1) Гл. газ. «Літаратура і мастацтва» за 20/I-1951 г.

2) Гл. газ. «Московская правда» за 21/X-1951 г. і «Гудок» за 18/X-1951 г.

3) Гл. газ. «Гродненская праўда» за 19/V-1951 г.

4) Гл. газ. «Заря Востока» за 4/VI-1952 г.

5) Гл. газ. «Заря» за 27/VI-1952 г.

6) Гл. газ. «Ленинское знамя» (г. Петрозаводск) за 13/VI-1952 г.

7) Гл. газ. «Советская Литва» за 24/V-1952 г.

8) Гл. газ. «За Радзіму» за 5/II-1952 г.

1954

дзяржаўным драматычным тэатры імя Янкі Купалы (г. Мінск).¹⁾

На Мінскай VIII абласной партыйнай канфэрэнцыі Кандрат Кандратавіч Крапіва выбран у састаў Мінскага абкома КП Беларусі і дэлегатам на XXI з'езд КПБ.²⁾

10—13 лютага 1954 г. удзельнічаў у рабоце XXI з'езда КП Беларусі.

Дзяржаўным вучэбна-педагагічным выдавецтвам БССР выдана кніга выбраных сатырычных вершаў і апавяданняў «Сатыра і гумар» (Мінск, Вучпедвыд., 1954).

---

1) Рэц. на пастаноўку гл. у газ. «Звязда» за 25/III-1953 г.; «Советская Белоруссия» за 24/III-1953 г.; «Мінская праўда» за 22/III-1953 г. і «Літаратура і мастацтва» за 28/III і 16/IV-1953 г.; «Сцяг камунізма» за 10/VI-1953 г.

2) Гл. газ. «Мінская праўда» № 26 за 5/II-1954 г.

КНІГІ КАНДРАТА КРАПІВЫ

1. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1947, 445 стар. (Выбраныя творы беларускай савецкай літаратуры 1917 — 1947). 10000 экз., 12 руб. 40 кап., пераплёт 60 кап.

Кніга адкрываецца лірычным вершам «Развітанне сына» (1941 г.). Далей змешчаны сатырычныя вершы і байкі Кандрата Крапівы.

Раздзел прозы складаюць апавяданні «Вайна», «Пальчык», «Мой сусед», «Людзі - суседзі» і ўрывак з рамана «Мядзведзічы».

Драматургія Кандрата Крапівы прадстаўлена п'есамі «Партызаны», «Хто смяецца апошнім» і «Проба агнём».

Уступны артыкул аб творчым шляху Кандрата Крапівы напісан Ул. Карпавым.

2. Выбраныя творы. Мінск, Рэд. вуч. пед. літ-ры. Дзярж. выд-ва БССР, 1948, 136 стар. (Б-ка школьніка), 30000 экз., 4 руб., пераплёт 1 руб.

У пачатку кнігі змешчаны два лірычных вершы Кандрата Крапівы: «Падзяка Сталіну» і «Развітанне сына». Змест наступных раздзелаў кнігі складаюць сатырычныя вершы і байкі пісьменніка 1923 — 1944 гг. і п'еса «Партызаны».

3. Сатыра і гумар. Мінск, Дзярж. вуч.-пед. выд-ва БССР, 1954, 178 стар. (Школьная б-ка), 25000 экз., 4 руб. 50 кап.

Выбраныя байкі, сатырычныя вершы і апавяданні К. Крапівы 1923 — 1949 гг.

Уступны артыкул аб жыцці і творчасці К. Крапівы напісаў В. Крышталь.

4. **Драматычныя творы.** Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1951, 433 стар., 10000 экз., 14 руб. 60 кап.

У кнігу ўвайшлі наступныя п'есы Кандрата Крапівы: «Канец дружбы» (1933), «Партызаны» (1937), «Хто смяецца апошнім» (1939), «Проба агнём» (1943), «З народамі» (1948) і «Пяюць жаваранкі» (1950).

5. **П'есы.** Мінск, Вучэбна-педагагічнае выд-ва БССР, 1953, 223 стар. (Школьная б-ка), 5000 экз., 6 руб.

У кнізе змешчаны п'есы «Партызаны», «Хто смяецца апошнім» і «Пяюць жаваранкі».

6. **Зацікаўленая асоба.** П'еса ў чатырох актах, дзевяці карцінах. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1953., 92 стар., 5000 экз., 3 руб. 20 кап.

7. **Пяюць жаваранкі.** П'еса ў 4-х дзях, 6-ці карцінах. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1951., 104 стар., 4000 экз., 3 руб.

8. **З народамі.** Драма ў 7 карцінах. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1948, 71 стар., 5000 экз., 2 руб.

9. **Смех і гнеў.** (Выбранае.) Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1946., 92 стар., 8000 экз., 10 руб.

Выбраныя сатырычныя вершы і байкі Кандрата Крапівы, 1923 — 1944 гг.

ТВОРЫ КАНДРАТА КРАПИВЫ ў ПЕРАКЛАДАХ НА РУСКУЮ МОВУ

1. **Избранные драмы.** Авториз. перевод с белорусского М., Гослитиздат, 1953, 355 стр., 15000 экз., 6 руб. 85 коп. в переплете.

Содержание: Партизаны. Кто смеется последним. Испытание огнем. С народом. Поют жаворонки.

2. **Поют жаворонки.** Комедия в 4-х действиях, 5-ти картинах. Вариант для самодеятельного театра. Перевод с белорусского В. Баскиной и Г. Осипова. М., Госкультпросветиздат, 1951, 64 стр., (Б-ка «Художественная самодеятельность», № 19) 90000 экз., 1 руб. 80 коп.

3. **Поют жаворонки.** Пьеса в 4-х актах, 6-ти картинах. Перевод П. Кобзаревского и В. Петушкова. Минск, Госизд-во БССР, 1950, 112 стр., 10000 экз., 3 руб. в переплете.

4. **С народом.** Драма в 7 картинах. Перевод А. Островского и П. Кобзаревского.

В кн. «Белорусская драматургия» т. 2. Л.-М., «Искусство», 1949, стр. 255 — 309.

5. **Кто смеется последним.** Комедия в 3-х действиях. Перевод Вл. Владимирова и Е. Шварца.

В кн. «Белорусская драматургия» т. 1 Л.-М., «Искусство» 1949, стр. 351 — 417.

6. Партизаны. Пьеса в 4-х действиях, перевод Вл. Владимира.

В кн. «Белорусская драматургия», т. 1. Л.-М., «Искусство», 1949, стр. 119 — 192.

ЛІТАРАТУРА АБ ТВОРЧАСЦІ КАНДРАТА КРАПІВЫ

1. **ГЛЕБКА П.** Выдатны пісьменнік беларускага народа, газ. «Звязда» за 18/II-1951 г.

2. **КАРПАЎ Ул.** Проза і драматургія Кандрата Крапівы.

У кн. Карпаў Ул. Па шляху сталасці. Літаратурна-крытычныя артыкулы аб беларускай прозе і драматургіі. Мінск 1952, стар. 216 — 278.

3. **УСІКАЎ Я.** Драматургія Кандрата Крапівы. Мінск, ДВБ, 1953, 168 стар., 8000 экз., 5 руб. 50 кап. у пераплёце.

4. **КУЧАР А.** Кандрат Крапіва — драматург. •

У кн. А. Кучар Літаратурна-крытычныя артыкулы. Мінск, ДВБ, 1953, стар. 231 — 285.

5. **ПИМЕНОВ Вл.** Жизнерадостная комедия. («Поют жаворонки» К. Крапівы).

В кн. «Выдающиеся произведения советской литературы 1950 года» Сб. статей. М., Сов. писатель, 1952, стр. 503 — 511.

6. **ТАЎЛАЙ В.** З недалёкага мінулага (Аб творах К. Крапівы і чытачах былой Заходняй Беларусі).

У кн. В. Таўлай. Выбраныя творы. Мінск, ДВБ, 1951, стар. 194 — 196.

З М Е С Т

Пастановы СНК СССР 1941 г. і Сове́та Міністраў СССР 1951 г. аб прысуджэнні Сталінскіх прэмій	5
Даты жыцця і творчасці Кандрата Крапівы	7
Кнігі Кандрата Крапівы	18
Творы Кандрата Крапівы ў перакладах на рускую мову	20
Літаратура аб творчасці Кандрата Крапівы	22

1964

Склала *Н. Ватацы*
Рэдактар *Р. Казуноў*
Тэхрэдактар *П. Сцержанай*
Карэктар *Я. Плесанавы*

Падпісана ў набор 18/VIII-1954 г. Падпісана да друку 25/IX-1954 г.
АТ 04179. Тыраж 2 000 экз. Папера 70×108^{1/32}. Аўт. арк. 0,7.
Вуч.-выд. арк. 0,73. Пап. арк. 0,325. Друк. арк. 1,02. Цана 30 кап.
Зак. 582.

Друкарня імя Сталіна, Мінск, праспект імя Сталіна, 105.

Цана 30 кап.

B000000259 1263

1994 г.

1994 г.